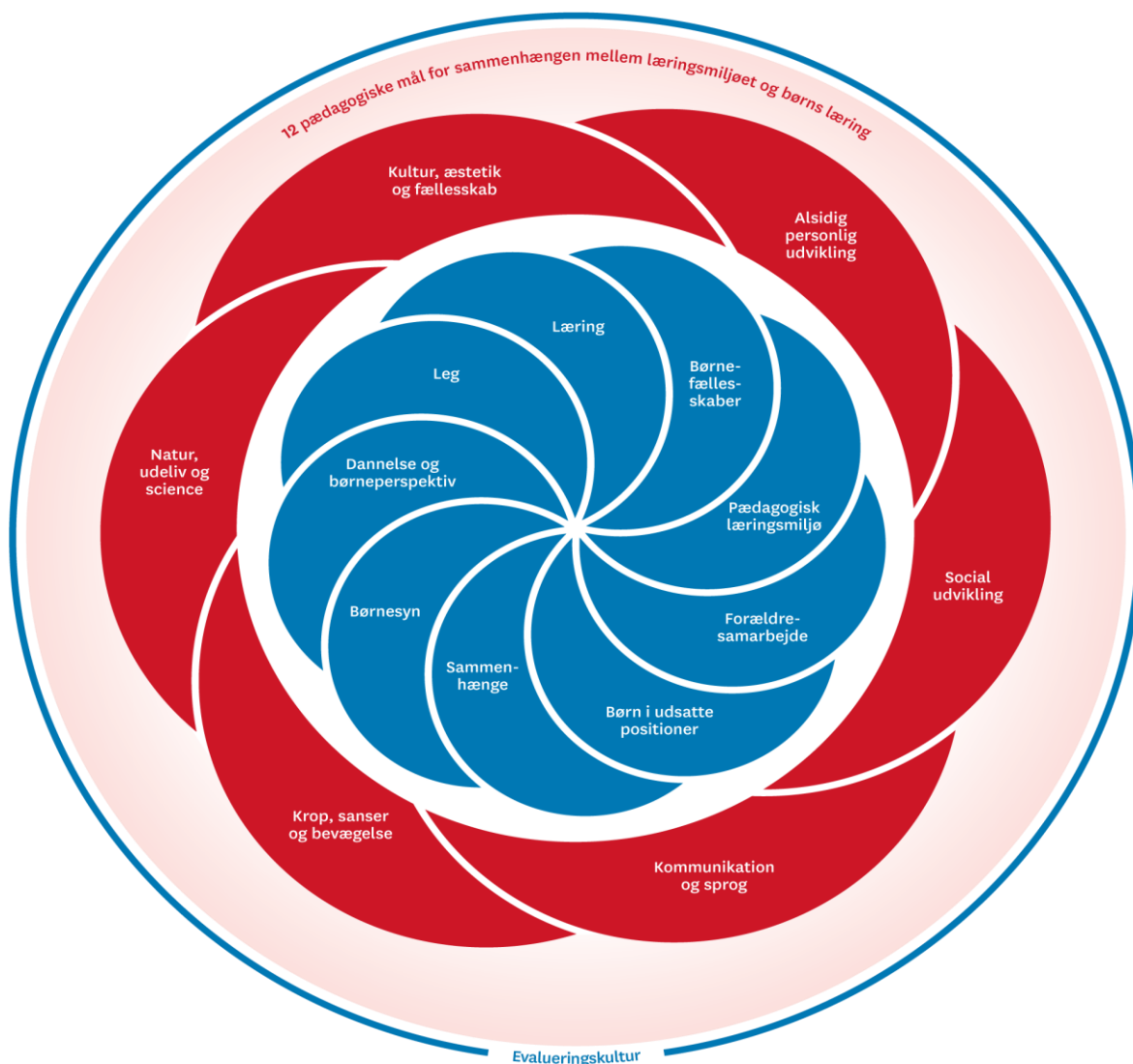


Pædagogisk læreplan for Fredskovhellet Børnehus 2024



Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan



Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Fredskovhellet Børnehus er en integreret daginstitution placeret i Hillerød øst. Vi er fordelt på to matrikler blot adskilt af en legeplads. Vores ene hus rummer tre vuggestuegrupper, Sol-, Måne- og Stjernestuen. Vores andet hus rummer vores børnehavebørn, som er fordelt på to stuer; Ugle- og Pindsvinestuen.

Vi er placeret i naturskønne omgivelser, hvor vi både har eng og skov tæt på. Vi nyder at tage ud af huset og besøge disse naturskønne steder, hvor børnene får lov til at mærke naturen og være nysgerrige på den hele året rundt.

Vi er i Fredskovhellet Børnehus i konstant udvikling i forhold til arbejdet omkring den styrkede pædagogiske lærerplan. Børnegrupper er foranderlige og læringsmiljøerne må derfor også være i konstant udvikling, for at kunne fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

I Fredskovhellet børnehus har vi en særlig opmærksomhed mod dagligdagens rutiner herunder garderobesituationer, måltider, samling, voksenpositionering, afsked med forældre mm.

Vi har et stort fokus på børnenes følelsesmæssige udvikling, da denne er af stor betydning for deres muligheder for at kunne indgå i sociale fællesskaber. Herunder har vi fokus på, at lære børnene at mærke og forstå egne følelser, da dette er fundamentet for, at kunne forstå andres følelser.

Vi arbejder ud fra forståelsen af, at alle børn gør det bedste de kan i alle situationer, og det er op til det pædagogiske personale at give dem de bedst mulige forudsætninger for, at kunne gøre det så godt som muligt. Herigennem er uønsket opførsel ikke et udtryk for, at barnet vil drille eller være fræk, men en besked til de voksne om, at han/hun har brug for hjælp.



Pædagogisk grundlag



”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber



Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Fredskovhellet Børnehus tror vi på, at alle børn gør det bedste de kan, og det er derfor daglig leders og personalets ansvar, at skabe rammerne for, at hvert enkelt barn kan lykkes. Dette medfører at vi i børnehuset er konstant nysgerrige på vores læringsmiljøer, for bedst muligt at tilgodese det enkelte barns behov. Hvis et barn reagerer uhensigtsmæssigt, ser vi det som en besked fra barnet til os, om at vi skal tænke og gøre noget anderledes i vores pædagogiske praksis.

I Fredskovhellet Børnehus tror vi på, at børn lærer gennem sociale fællesskaber og gennem leg. Vi har derfor stort fokus på at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn. Hermed ikke forstået ved, at alle børn skal være i store fællesskaber over hele dagen. Et fællesskab kan også være interaktionen mellem to mennesker. Børn kan rumme forskelligt og vi er derfor konstant nysgerrige på, hvor børnenes nærmeste udviklingszone er, så vi kan møde børnene på et niveau, som hverken er for let eller for svært.

I Fredskovhellet Børnehus er legen i centrum. Her skal leg både forstås som den planlagte og den spontane. Vi udvikler og danner børnene gennem legene fællesskaber, hvor personalet har udtænkt aktiviteter, for at fremme specifikke kompetencer ved børnene.

Vi er meget bevidste om, at der også skal være plads til børnenes initiativer og spontanitet. Personalet gør

en dyd ud af, at være nysgerrige med børnene og følge deres initiativer i leg, for netop at møde hver enkelt barn ud fra det der optager dem. I denne vekselvirkning mellem voksen- og børneinitierede aktiviteter, kommer vi rundt om hver enkelt barn.

Tiden i daginstitutionen, helt fra vuggestuen og op igennem børnehaven, er en dannelsesrejse for børnene. Vi understøtter denne dannelsesproces ved at være omkring dem, hjælper børnene med at udtrykke deres følelser, opsætter læringsmiljøer, som understøtter deres udvikling og tilegnelse af nye kompetencer. Vi er nysgerrige med dem og hjælper børnene med at være nysgerrige på verden og deres omgivelser, som over tid, skaber fundamentet for refleksion.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23



Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Fredskovhellet Børnehus er vi i høj grad optaget af vekselvirkningen mellem voksen- og børneinitierede aktiviteter. Personalet sørger for, at de faste rutiner, såsom spisesituationer, samling, overgange mf. bygger på genkendelighed for børnene, for derigennem at skabe et trygt miljø. Ydermere sætter personalet en ramme/dagsorden op for dagene, så børnene oplever en forudsigelighed i deres tid i daginstitutionen. Indholdet som fyldes ind i denne ramme er ikke til en hver tid fast determineret. Personalet planlægger aktiviteter, hvor de vil noget med nogle bestemte børn. Eksempelvis gå fra med en mindre gruppe børn, for at foretage sprogudviklende aktiviteter. Men der skabes også rum til, at følge børnenes spor inden for de trygge

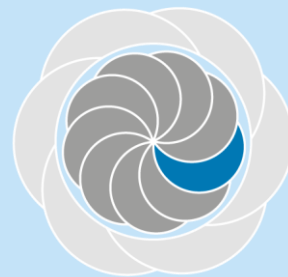
rammer der er sat. Hvis en gruppe børn får at vide, at de skal være på legepladsen, betyder det nødvendigvis ikke, at den voksne har fastsat en aktivitet, men i stedet følger børnenes ideer og input, for derved at have blik for børnenes perspektiver.

I Fredskovhellet Børnehus prioriterer vi at dele børnene op i mindre grupper gennem dagen. Selvfølgelig er der tidspunkter, hvor vi er sammen i et større fællesskab, men vi tror på, at de bedste deltagelsesmuligheder og børnefællesskaber skabes gennem den tætte relation og fordybende leg. Personalet er derfor nysgerrige på at skabe så mange tilkoblingsmuligheder for børnene som muligt, ved at være nysgerrige på nye måder at sammensætte børnegrupperne på, samtidig med at de er lydhørere over for børnenes egne ønsker.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25



Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Fredskovhellet Børnehus bestræber vi os på, at holdes en god kontakt til forældrene gennem praksisnær ledelse. Lederen forsøger i størst muligt omfang, at stå til rådighed for forældrene, hvis de skulle have spørgsmål eller andet. Ovenstående kontakt er både telefonisk, gennem AULA, mail eller personlig kontakt. Ud fra ovenstående efterstræber lederen at være tilstede og synlig i begge afdelinger, altså både i vuggestuen og i børnehaven.

Den daglige leder deltager ligeledes i relevante møder med forældrene, såsom trivselssamtaler, konsultative møder mm.

Når et barn skal starte i vuggestuen, eller et barn starter i børnehaven og kommer fra et andet hus, holdes et opstartsmøde, hvor forældrene bliver klædt på til deres barns opstart og hvor forældrene kan gøre personalet klogere på deres barn/børn. Når barnet/børnene har gået i vuggestuen i ca. 3 mdr. vil vi afholde en tremåneders samtale, hvor vi vil tale om, hvordan opstarten er gået og hvordan vi vil gøre fremadrettet.

Når børnene skal fra vores vuggestue til vores børnehave, vil forældrene blive indkaldt til et møde, med en personale fra den stue barnet/børnene har gået på i vuggestuen og med en personale fra den kommende børnehavegruppe. Her kan forældre i samarbejde med personale fra vuggestuen give relevante beskeder

videre til det kommende personale fra børnehaven. Ydermere vil forældrene blive informeret om, hvordan børnehaven fungerer og hvad de som forældre kan forvente og skal være opmærksomme på ved opstart. Ud over disse møder, vil der efter behov kunne afholdes trivselssamtaler og lign.

Personalet i huset opdaterer løbene forældrene vha. skriv og billeder på AULA, om deres barns/børns hverdag i Fredskovhellet Børnehus, og forældrene og personalet har løbene dialog om det enkelte barn.

Fredskovhellet Børnehus har et Dagtilbudsråd bestående af forældre fra både vuggestuen og børnehaven samt en medarbejderrepræsentant og daglig leder. Dagtilbudsrådet mødes 4 gange årligt. Her har forældrene i rådet, mulighed for at komme med input til den daglige planlægning, så vi i højere grad er sikre på, at det vi foretager os, er noget som børnene er optagede af. Ydermere evaluerer vi pædagogiske forløb med forældrerepræsentanterne, så vi derigennem får bedre indblik i, hvordan de pædagogiske aktiviteter og forløb, forankre sig i børnene derhjemme.

Udover dagtilbudsrådsmøder afholdes der et til to forældremøder om året, hvoraf et af dem er med valg til dagtilbudsrådet.

Fredskovhellet Børnehus har flere årlige arrangementer, hvor forældre er inviterede. Vi har b.la. en årlig sommerfest, hvor personale i samarbejde med børnene har sørget for lege og aktiviteter og vi har den årlige julehyggedag, hvor der klippes og klistres og de kommende skolebørn går Luciaoptog.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26



Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Alle børn kan i nogle sammenhænge eller på særlige tidspunkter befinde sig i en udsat position. I Fredskovhellet Børnehus arbejder vi ud fra tanken at; ”alle børn gør det bedste de kan”. Denne tilgang bevirker, at vi anser børns uhensigtsmæssige adfærd, som et tegn til personalet om, at vi skal tilgå- eller strukturere os

selv på andre måder.

Vi er i en konstant udvikling og må løbene justere os selv og vores praksis, da børnegrupper er dynamiske og dermed har brug for noget forskelligt.

Vi har i Fredskovhellet Børnehus et øget fokus på de fysiske læringsmiljøer. Herigennem søger vi at skabe flere rum i rummene, hvor flere af disse mindre rum søges at være afskærmede. Dette fordi at flere børn forstyrres af visuelle- og auditive stimuli. Gennem afgrænsede fysiske læringsmiljøer kan vi mindske disse stimuli og derigennem give børnene bedre muligheder for at fordybe sig i legen.

Vi har et stort fokus på, at dele børnene op i mindre grupper. Hermed får børn, som enten har svært ved at være i større grupper og børn, som er mere tilbageholdende, bedre muligheder for at være en del af fællesskabet. Gennem disse mindre grupper, skabes der grobund for, at bygge nogle stærke relationer op, som er af afgørende betydning for deres udvikling, trivsel, læring og dannelse.

I Fredskovhellet Børnehus gør vi brug af kommunens procespædagoger, såfremt vi bliver nysgerrige på, hvordan vi som daginstitution kan understøtte børnegruppen bedst muligt inden for bestemte områder eller ønsker at hjælpe enkelte børn ind i fællesskabet. En procespædagog er en pædagog, som kommer og er en del af praksis nogle dage om ugen over en periode. Procespædagogerne hjælper os med at være nysgerrige på os selv, så vi kan justere vores egen tilgang og/eller rutiner, således at alle børnene har deltagelsesmuligheder i fællesskabet.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27



Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Fredskovhellet Børnehus tager det skoleforberedende arbejde afsæt i, at hvert enkelt barn arbejder med sig selv. Underforstået heri, at hvert barn skaber erfaringer med, hvem de selv er, hvem de er i forhold til de andre, hvordan de er gode venner og generelt, hvordan de forholder sig til de gode og svære følelser, som

er inde i dem selv. For os er målet ikke, at de skal kunne alle tal og bogstaver. Vi ønsker derimod at gøre børnene videbegærlige og nysgerrige.

Vi finder det vigtigt, at de kommende skolebørn får en hverdag, hvor de både er i den faste struktur, som de har været en del af deres første år i børnehaven, samtidig med, at de udfordres tilpas på nye måder. De kommende skolebørn får gradvist mere ansvar på stuerne, hvor de er med de yngre børn. Dette ansvar stilles ud fra det enkelte barns nærmeste udviklingszone. Ansvarsområder børnene får kan varierer, men eksempler kunne være, at man bliver legehjælper for en af de yngre børn, man hjælper de yngre børn i garderoben, man hjælper de voksne med at vise de nye børn, hvordan man sidder til samling, frokost mm.

Udover ovenstående, har vi en fast dag om ugen, fra maj til maj, hvor de kommende skolebørn er sammen på tværs af stuerne. Disse dage arbejdes bl.a. med de kompetencer skrevet ovenfor. Særligt har vi fokus på børnenes udvikling inden for deres autonome- og limbiske nervesystemer, altså om de kropsligt og følelsesmæssigt er klar. Kan de sidde stille på en stol, modtage en besked, håndtere vrede, glæde og frustrationer alderssvarende osv.

Vi har et samarbejde med vores distriktsskole Grønnevang Skole, hvor vi efter jul, er på besøg i HFO'en en gang om måneden. Formålet med disse besøg, er at skabe en tryk overgang, når børnene skal gå i Tidlig-HFO 1. maj. Disse besøg foregår med de andre institutioners kommende skolebørn, hvor vi får set de nye rammer børnene skal være i, samt får skabt kendskab til nogle af de personaler, som børnene vil møde ved deres start i Tidlig-HFO.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I Fredskovhellet Børnehus drager vi stor fordel af institutionens beliggenhed. Vi tager ofte ud og leger på de omkringliggende legepladser, hvorigennem børnene bliver trygge i det nærmiljø de vokser op i. Ved at tage på ture skaber vi både gode oplevelser og udviklingsmuligheder for børnene der tager på tur, samtidig med at de børn, som er i daginstitutionen, også profiterer af at der er færre børn i huset ved at de får bedre fordybelsesmuligheder da der er færre børn omkring dem.

I Fredskovhellet Børnehus gør vi brug af byens bibliotek, hvor vi tager ned og læser bøger med børnene. Ydermere ser vi også teaterforestillinger både i Hillerøds gamle biograf samt på Klaverfabrikken ved biblioteket.

Vi tager også på ture til Frederiksborg Slot, hvor børnene udvikler deres grovmotoriske færdigheder i slotsparken og på de store bakker, samt får en kulturel forståelse om Hillerød by, gennem dialog med personalet omkring slottet.

Vi takker ”ja” til flere tilbud løbene, som giver børnene gode oplevelser og som understøtter den læring, udvikling og dannelse, som vi på daglig basis arbejder med i Fredskovhellet Børnehus. Eksempler på sådanne tilbud kunne være at se får blive klippet, kunst- og teaterforestillinger mm.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I Fredskovhellet Børnehus anser vi det fysiske læringsmiljø som en pædagogisk medhjælper. Hermed forstået, at hvis rummene er tydlige i, hvad de inviterer børnene til at foretage sig, vil risikoen for at børnene kommer i udsatte positioner mindskes. Ydermere søger vi at skabe mindre og afskærmede miljøer i institutionen, forstået ved, at vi benytter skærmvægge og reoler til at rammesætte børnenes leg, så de har bedre mulighed for at være fordybede i legen.

Børnene er i daginstitution en stor del af deres liv, hvorfor det er vigtigt at de er medskabere af det miljø de befærder sig i. Vi går op i, at børnene gennem kreative konstruktioner er med til at danne rammen for det fysiske læringsmiljø. De børneprodukter der hænges op, skiftes løbene ud, så det passer til de temaer, der arbejdes med i institutionen. I december hænges der julepynt op, hvis vi har tema om børnenes familier, hænges der tegninger op, som børnene har tegnet af deres familiemedlemmer osv.

I Fredskovhellet Børnehus ser vi voksenpositionering som en essentiel faktor for børnenes trivsel. De voksne skal være tilgængelige og vide, hvornår de skal gå forrest, ved siden af og bagved børnene i deres lege.

I vores daginstitution har personalet udarbejdet positioneringsskemaer for de voksne, så der er en plan for, hvor hver voksen skal befinde sig hvornår. Dette bevirker, at vi kan være tæt på alle børnene over hele dagen og samtidig kunne fordybe os med børnene.

Vi søger at skabe en høj grad af forudsigelighed for børnene. Dette ved at bygge en hverdag op i en kontinuerlig struktur. Børnene møder ind, hvor der er leg til kl. 09.00. Her er der samling og formiddags mad. Efterfølgende er der leg/aktiviteter til kl. 11.00, hvor vi spiser frokost. Efter frokost sover de fleste vuggestuebørn og de yngste børnehavebørn, alt imens de andre børn leger. Kl. 14.00 er der eftermiddagsmad på stuerne, efterfulgt af leg/aktiviteter, hvor børnene hentes i løbet af eftermiddagen.

Ovennævnte struktur understøtter vi vha. pædagogiske værktøjer såsom piktogrammer, for at visualisere dagens gang for børnene.

De seks læreplanstemaer



”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”



Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børns alsidige personlige udvikling er ikke et læreplanstema som står alene, men skal ses som værende i forbindelse med de andre læreplanstemaer. Barnet lærer og udvikler sig hele tiden og dermed er barnets alsidige personlige udvikling konstant i spil.

I Fredskovhellet Børnehus har vi et særligt fokus på børnenes følelsesmæssige udvikling. Gennem dette fokus, som opøves i børnene gennem udviklende mødeøjeblikke, får barnet en forståelse af sig selv og kan derefter også begynde at erfare andre børn og voksne omkring sig. Det pædagogiske personale er optagede af, at hvert barn udfordres tilpas og får den anerkendelse og opbakning, der skal til for, at barnet udvikler engagement og ”gå på mod”, som er et vigtigt fundament for at udvikle deltagelseskompetencer.

Dette skabes gennem en tryk base. Ved en tryk base menes, at barnet er omkring nogle tryghedspersoner, hvor de tør udforske verden, velvidende at der er en voksen eller en kammerat som er der for dem, når det bliver svært og utrygt. Gennem disse erfaringer rykker barnet løbene til egne grænser og får med tiden tillid til sig selv og egne potentialer.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”



Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Fredskovhellet Børnehus er vi bevidste om, at børns sociale udvikling går hånd i hånd med deres sociale relationer, både til børn og voksne. Børnene skal have en sikker base gennem en tryghed til de voksne, så de derfra tør at udvide deres relationshorisont og derigennem kan skabe legerelationer med de andre børn. Som personale i Fredskovhellet Børnehus er vi derfor optagede af, at give alle børn mødeøjeblikke hver dag. Et mødeøjeblik er, når den voksne giver barnet følelsen af, at den voksne oplever og føler omtrent det samme som barnet. Gennem mødeøjeblikke anerkender vi det enkelte barn og skaber et fundament for tryghed.

Disse mødeøjeblikke er vi b.la. gode til at skabe, da vi i Fredskovhellet Børnehus er opmærksomme på voksenpositionering, hvilket bevirker, at de voksne er omkring børnene. Udover at dette er et must for at skabe mødeøjeblikke mellem børnene og personalet, bevirker fokus på voksenpositionering også, at børnene i store dele af dagen, leger i mindre grupper. Disse mindre grupper skaber deltagelsesmuligheder for alle børnene. Særligt de børn, som har svært ved at navigere i større fællesskaber, får igennem dette fokus mulighed for at tilkoble sig fællesskaber, hvor de kan fordybe sig i legen.

Vi har gennem vores fysiske læringsmiljø skabt flere afskærmede legemiljøer, så de fysiske rammer tilgodeser alle børn uanset om de er særligt sensitive i forhold til ydre stimuli eller ej.

Vi arbejder løbene med børns følelser, særligt gennem legegrupper med fokus på børnenes neuroaffektive udvikling. Gennem disse legegrupper opøves børnenes kompetencer i b.la arousal regulering, samstemning, spejling osv. hvilket er fundamentet for at kunne holde et fælles tredje, som børnene gør i leg og ydermere er forudsættende kompetencer for, at kunne udvikle empati.

I Fredskovhellet Børnehus er der ikke to børn der er ens. Alle børnene er unikke. Dette bruger vi som et springbræt til nysgerrighed og læring. Hvis nogle børn ikke må spise bestemte fødevarer, hvis et barn ikke holder jul, hvis nogle børn har brug for, at se på piktogrammer, før vi skifter aktivitet, alle disse eksempler taler vi åbent ind i med børnene, så vi sammen lære at vi alle er forskellige, men at vi alle har værdi.

Personalet i Fredskovhølet Børnehus er særligt opmærksom på, at disse forskelligheder italesættes positivt, så børnene derigennem dannes til, at se forskellighed som en ressource for fællesskabet.

Kommunikation og sprog



”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Mennesker kommunikerer altid. Om det er med det verbale sprog eller gennem kropssprog, så er mennesker konstant i en kommunikativ proces når de er sammen. Kommunikation og sprog er derfor noget der konstant er aktuelt og gældende i alle vores interaktioner over en dag og derfor noget vi har stort fokus på.

Vi har samling i både vuggestue og børnehave og særligt i vuggestuen er der stort fokus på sanglege med dertilhørende fagter. Vi benytter piktogrammer både i vuggestue og børnehave, for visuelt at understøtte det talte sprog.

Vi har dialogisk læsning, hvor en medarbejder fordyber sig i en bog med en mindre gruppe børn, hvorfor alle børnene får mulighed for at byde ind og være deltagende.

Vi har fokus på at være i mindre grupper over hele dagen, så hvert barn har mulighed for at kunne komme til orde eller blive mødt i deres kommunikationsform af en tilstedeværende voksen.

Ved spisesituationer er vi lige så opdelt, så hver voksen har sin egen børnegruppe. I sådanne daglige rutiner har vi fokus på turtagning, øjenkontakt i dialogen og i lytning, som alle er komponenter i kommunikationen.

Vi sprogvurderer børnene, både omkring 3-års alderen og ved skolestart, så vi derigennem har en særlig opmærksomhed på børnenes sproglige udviklingspotentialer.

I Fredskovhellet Børnehus har vi et tæt samarbejde med vores logopæd, som vi ved behov inviterer ind til sparring, hvis vi er særligt nysgerrige på, hvordan vi kan skabe gode sprogmiljøer for børnene, hvordan vi understøtter alle børns sproglige udvikling gennem rutinesituationer osv.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43



Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Fredskovhellet Børnehus ved vi, at børn har brug for at indgå i mange forskellige typer lege og aktiviteter, da denne alsidighed er byggestenene for deres fysiske og psykiske trivsel.

I Fredskovhellet Børnehus leger vi vilde tumlelege, vi spiller bold, kører på cykler og leger fangeleg. Modsat laver vi også perleplader, tegner, har afslapningsøvelser og læser bøger. Disse aktiviteter fodre noget forskelligt i børnene. Nogle aktiviteter giver høj puls, måske sved på panden og får børn i high arousal. Ved andre aktiviteter har børnene fokus på rolig vejtrækning, øver finmotoriske kompetencer og koncentration. Alle aktiviteter er vigtige for at børnene lærer dem selv og deres krop at kende. Personalet er aktivt deltagende i aktiviteterne med børnene. De griner, løber og lytter sammen med børnene så disse erfaringer børnene gør sig gennem aktiviteterne lagres som positive erfaringer børnene tager med sig videre.

I Fredskovhellet Børnehus har vi fokus på, at børnene lære at mærke efter i deres kroppe, så de lære at reagere og forstå kroppens signaler. Dette kan både være træthed, sult eller når de bliver kede af det, vrede eller glade.

Børn oplever og erfare verden gennem kroppen, hvorfor det er vigtigt for os, at børnene oplever og forstår dem selv. Dette gør vi ved at være aktivt deltagende, spørger nysgerrigt ind til børnenes oplevelser og hjælper børnene med at sætte ord på deres oplevelser.

Natur, udeliv og science



”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi fokuserer i Fredskovhellet Børnehus på, at alle børn erhverver sig erfaringer med natur og naturfænomener. Vores daginstitution ligger lige op af en lille skov, hvor en del af vores legeplads er en integreret del af denne. Dette gør at børnene gennem året får lov til at følge naturens gang, bliver bevidste om, hvornår de små dyr kan findes og hvor de kan findes, samt giver det gode spørgsmål om, hvor dyrene er henne, når det er koldt. Gennem sådanne processer begynder børnene at få erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, og herigennem opbygger de en begyndende matematisk forståelse.

I Fredskovhellet Børnehus er vi optagede af, at være nysgerrige sammen med børnene og er opmærksomme på at følge børnenes spor, i forhold til, hvad der fanger deres nysgerrighed og interesse. Vi er bevidste om, at lade børnene sætte ord på deres nysgerrighed for derigennem at holde dem motiverede og angere i forhold til at undersøge og observere naturfænomenerne i deres omverden.

Vi har hvert år en "bedsteforældredag" hvor børnenes bedsteforældre kan komme på besøg med planter og lign. som vi dyrker/planter i børnehaven. Børnene går løbene og passer og plejer disse planter og ser dem blomstre med tiden og derefter visne og falde hen. Dette årlige projekt understøtter også børnenes kendskab til naturens gang.

Kultur, æstetik og fællesskab



”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Fredskovhellet Børnehus bestræber vi os på, at skabe et læringsmiljø, som understøtter alle børn i et ligeværdigt fællesskab. Herunder at forskellige kulturelle baggrunde, værdier, normer og traditioner ses som en styrke, da vi alle kan udvide hinandens horisonter, så vi sammen kan blive klogere på hinanden og derigennem os selv.

Det er vigtig for os at have et læringsmiljø, som skaber differentierede muligheder for børnene, hvor børnene samtidig oplever at have indflydelse. Dette er med til at skabe fundamentet for den demokratiske dannelse og er understøtter også vores bestræbelser på, at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn.

I Fredskovhellet Børnehus har vi fokus på, at børnene får lov til at udtrykke sig på forskellige måder samtidig med vi understøtter deres kulturelle forståelser. Derfor tager vi årligt ned og ser "Mutter Grib" som er en teaterforestilling målrettet daginstitutioner. Vi tager i den gamle biograf, hvor vi både ser udvalgte børnefilm samt teaterforestillinger. Til vores årlige arrangementer i Fredskovhellet Børnehus stifte børnene selv erfaringer med, at skulle optræde. Dette b.la. ved at gå luciaoptog, synge velkomstsange mm.

Børnene i Fredskovhellet Børnehus udtrykker sig gennem deres tid i vores vuggestue og børnehave på forskellige måder. De tegner og maler. Der laves fingermaling, bygges med modellervoks, bygges modeller og alverdens kreative figurer ud af pap og toiletruller. Når vi har arrangementer er børnene med til at skabe rammerne om disse, ved at skabe pynten selv.

Evalueringsskultur



”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

I Fredskovhellet Børnehus er evaluering en evig kontinuerlig proces, som foregår på flere niveauer. Der sker evaluering løbende over dagen, det sker på de ugentlige stuemøder og på de månedlige personalemøder, til supervision, ved fremskudt rådgivning mm..

Ovenstående er med til at understøtte at vi holder os reflektive i praksis for derigennem kontinuerligt at udvikle læringsmiljøerne for at fremme børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Et af de evalueringsværktøjer vi benytter i praksis for at måle progression er "Skema til handling", som ses nedenfor.

Skema til handling

Når I har besluttet jeres næste skridt, kan I udfylde skemaet, så I har en fælles plan



INDHOLD Hvad vil vi arbejde med?	
MÅL Hvad vil vi gerne opnå?	
TILTAG Hvad vil vi gøre for at nå målet?	ANSVARLIG Hvem gør hvad?
TEGN Hvad vil vi se efter for at vurdere, om vi er på vej til at nå målet?	
OPFØLGNING Hvordan og hvornår vil vi vurdere, om vi har nået målet?	ANSVARLIG Hvem gør hvad?

Skrevet af:

Søren Arildslund – daglig leder Fredskovhellet Børnehus 09/08 2024

Redigeret 10/12 2024.